

Suvestinė redakcija nuo 2018-04-27 iki 2020-05-21

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-05-22, i. k. 2015-07803

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAIŠYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2015 METŲ, PATVIRTINIMO**

2015 m. gegužės 22 d. Nr. 3D-416
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Europos

Komisijos sprendimu C(2015)842, nuostatas ir siekdama, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2015 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2015 m. gegužės 22 d.
įsakymu Nr. 3D-416

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)
PLĖTRA“ ĮGYVENDINIMO TAIŠYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2015 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2015 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 808/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, pereinamojo laikotarpio nuostatas (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

**II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS**

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

2.2. **ES** – Europos Sąjunga;

2.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;

2.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Įkainis** – Ministerijos patvirtinta kaina, už kurią galima įsigyti įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų. Įkainis nustatomas eurais be pridėtinės vertės mokesčio.

3.2. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

3.3. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąja nuoma, taip pat viešinimo išlaidos.

3.4. **Žemės ūkio produktų rinkodara** – žemės ūkio produktų supirkimas, surinkimas, paruošimas realizacijai, sandėliavimas, etikečių klijavimas, apdirbimas, rūšiavimas, pakavimas ir pardavimas.

3.5. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

3.6. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. visuose regionuose didinti ūkio subjektų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių subjektų technologijas;

5.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. didinti žemės ūkio ir maisto sektoriaus konkurencingumą;

6.2. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų kūrimą;

- 6.3. diegti inovacijas, naujus technologinius procesus;
- 6.4. vystyti žemės ūkio produktų rinkodarą.
- 7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:
  - 7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;
  - 7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;
  - 7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, susijusi su žemės ūkio produktų perdirbimu, žemės ūkio produktų rinkodara ir (arba) plėtra.

9. Pagal priemonės veiklos sritį:

9.1. nuo 2015 m. birželio 1 d. iki 2015 m. liepos 31 d. priimtas paraiškas remiama:

9.1.1. vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

9.1.2. augalininkystės produkcijos perdirbimas ir (arba) rinkodara;

9.1.3. mėsos perdirbimas ir (arba) rinkodara;

9.1.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (arba) rinkodara;

9.1.5. trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimas ir (arba) rinkodara;

9.2. nuo 2015 m. lapkričio 16 d. iki 2015 m. gruodžio 18 d. priimtas paraiškas remiamas: pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

10. Pagal priemonės veiklos sritį nuo 2015 m. birželio 1 d. iki 2015 m. liepos 31 d. priimtas paraiškas neremiamas veiklos sektorius – pieno perdirbimas ir (arba) rinkodara.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

11. Pareiškėjai gali būti juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu ir (arba) rinkodara.

12. Paramos paraiškos, pateiktos juridinio asmens kartu su partneriais, nepriimamos.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

13. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose

esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

14. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šiame Taisyklių punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai yra:

14.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

14.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

14.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodytais šių Taisyklių IV skyriuje;

14.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

14.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas pareiškėjo lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansinės institucijos paskolos suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo paramos gavėjas turi pateikti su finansine institucija pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;

14.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

14.7. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už praėjusius finansinius metus;

14.8. investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechninių gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos standartizacijos departamento direktoriaus 1999 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 351/61 „Dėl Elektrotechninių gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“;

14.9. pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai turi veikti (vykdoma žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veikla ir gaunamos iš šios veiklos pajamos) ne trumpiau kaip 1 metus. Jeigu pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kurio visi nariai užsiima žemės ūkio veikla, jis turi nepertraukiamai veikti ne trumpiau kaip 6 mėnesius;

14.10. investicija pagerina bendrus ūkio subjekto veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, gerinama žemės ūkio ir maisto produktų kokybė, plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai, didinamas pelnas) ir padeda didinti ūkio subjekto konkurencingumą;

14.11. pareiškėjo pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklos per praėjusį ataskaitinį arba ataskaitinį laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų. Pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, veikiančio ne trumpiau kaip 6 mėn. ir ne ilgiau kaip 1 metus, kurio visi nariai užsiima žemės ūkio veikla ir kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos per praėjusį ataskaitinį arba ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pajamų – pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklos per 6 mėn. sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų;

14.12. nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo valdomas teisėtai pagrindais:

14.12.1. žemė po pastatais ir (arba) statiniais, kuri priklauso pareiškėjui nuosavybės teise arba yra jo nuomojama, arba kitaip Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtai naudojimasis ja ne trumpiau kaip dešimt metų nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis nekilnojamojo turto registre turi būti įregistruota iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

14.12.2. statiniai, į kuriuos investuojama, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise;

14.12.3. kai paramos prašoma įrangai, statiniai, kuriuose ši įranga bus sumontuota, turi būti pareiškėjo valdomi nuosavybės teise, arba nuomojami, arba kitaip įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtai naudojimasis jais;

14.13. investicijos atitinka gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas taikomas, jei projekte numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi. Turi būti pateikta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vertinimo išvada dėl investicijų atitikties nustatytiems reikalavimams);

14.14. pateiktas verslo planas, kuriame pateikiama informacija apie pareiškėjo dabartinės veiklos pobūdį, mastą ir rezultatus, projekto įgyvendinimo tikslai, uždaviniai, investavimo prioritetai, siekiami rezultatai, informacija apie produkcijos (produktų) ir (arba) paslaugų apimtį, rūšis, kokybę ir inovatyvumą, planuojant gamybos ir paslaugų teikimo apimčių didinimą, nurodomos didinimo prielaidos ir jų pagrindimas, produkcijos (produktų) ir (arba) paslaugų rinkos, pardavimo apimčių prognozė, realizacijos rinkos, kainos, pateikiamas planuojamo laikotarpio produkcijos (produktų ir (arba) paslaugų) pardavimo kainų pokyčių pagrindimas, numatomos rinkodaros priemonės (sandėliavimas, apdorojimas ir paruošimas realizacijai, transportavimas, pardavimas, rėmimas), informacija turi užtikrinti pardavimo pajamų prognozių pagrįstumą per visą prognozuojamą laikotarpį, prognozuojamo laikotarpio žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir naujų produktų kūrimo technologiniai principai, organizacinė valdymo struktūra, informacija apie darbo organizavimą, darbuotojų skaičių, įsigyjamo ilgalaikio turto ir paslaugų sąrašas, nurodomi galimi žaliavos tiekėjai, tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos, investicijų išdėstymas etapais pagal metus, nurodomos visos planuojamos investicijos, o ne tik tos, dėl kurių kreipiamasi paramos, pateikiamas įsigyjamo turto būtinumo pagrindimas, nurodomi finansavimo šaltiniai, pridedami juos pagrindžiantys dokumentai, suplanuojama finansinė parama ir paskolų aptarnavimas – esamų ir planuojamų paskolų, lizingo, tiekėjų kreditų, produkcijos supirkėjų išankstinio (avansinio) mokėjimo sąlygos, paskolos draudimas (turto įkeitimas, garantijos), paskolų gražinimas ir palūkanų mokėjimas. Verslo plane pateikiamos finansinės prognozės, kurių sudarymo prielaidos turi būti

pagrįstos ataskaitinių ir (ar) praėjusių metų finansinės atskaitomybės ir (ar) statistinės informacijos duomenimis. Pateikiamos finansinių prognozių sudarymo prielaidos, t. y. planuojamos produkcijos (produktų) ir (arba) paslaugų pardavimo pajamos, kitų pajamų gavimas, jų pagrindimas, pajamų palaikymo priemonės (tiesioginės ir kompensacinės išmokos), tiesioginės (žaliavų, medžiagų, darbo ir kt.) ir netiesioginės (nusidėvėjimas (amortizacija) ir kt.) išlaidos ir sąnaudos bei jų pagrindimas, taip pat pelno (nuostolių) balanso, pinigų srautų prognozės 7 metų laikotarpiui, apskaičiuojami ekonominio gyvybingumo rodikliai. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti išperkamosios (finansinės) nuomos būdu, verslo plano prognozės turi būti pateiktos 10 metų laikotarpiui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

14.15. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

14.16. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais;

14.17. jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo darbai, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai (nurodant statinio pagrindinę naudojimo paskirtį, statybos rūšį, statinio grupę, pogrupį, pagrindinius parametrus (tūrį, plotą, aukštį, ilgį), pagrindinių konstrukcijų (pamatų, sienų, perdangų, stogo dangos ir kt.) medžiagas, kitus parametrus), žemės sklypo sutvarkymo schemą, susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus), statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu (projektinės sąmatos). Statinių techninis projektas (pateikiamas statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, aplinkos apsaugos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantis dokumentas pateikiami iki pirmojo mokėjimo prašymo. Jei projekte numatyta nesudėtingų statinių (Statybos techninis reglamentas STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtinimo“) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintą supaprastintą statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektą (kai jis privalomas) arba kitus bendrojo projektinius dokumentus (sklypo planą su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikaciją ir aiškinamąjį raštą). Statinių projektams turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 „Dėl Statybos techninio

reglamento STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“ patvirtinimo“, nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir gali būti pateikta iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

14.17¹. Jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, Agentūrai jų pateikti nereikia.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-268](#), 2018-04-26, paskelbta TAR 2018-04-26, i. k. 2018-06661

14.18. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytiems produktams (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus), perdirbti, rinkodarai ir (arba) plėtrai. Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas, tačiau skirtas maistui ir (arba) pašarams. Parama šiuo atveju yra skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento Nr. 1407/2013 nuostatų;

14.19. parama teikiama projektams, vykdančioms veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje;

14.20. parama neteikiama, jei remiantis Dirbtinai sukurtų sąlygų paramai gauti nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų paramai gauti nustatymo metodikos patvirtinimo“ nustatoma, kad pareiškėjas dirbtinai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas;

14.21. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;

14.22. parama neteikiama kaimo vietovėje registruotoms ir veiklą vykdančioms labai mažoms ir mažoms įmonėms, kai galutinis perdirbimo procese gautas produktas nėra nurodytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

15. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

15.1. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo paramos sutarties pasirašymo arba nuo sprendimo skirti paramą datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus;

15.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

15.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje kredito įstaigos suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, gražinimui užtikrinti;

15.4. nuo paramos paraiškos pateikimo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

15.5. viešinti paramą, vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“;

15.6. užtikrinti, kad įsigytos investicijos įgyvendinus projektą ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos atitiks gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

15.7. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus išlaikytas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

15.8. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo ir (arba) projekto įgyvendinimo pabaigos;

15.9. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

15.10. užtikrinti, kad tuo atveju, kai pareiškėjas prašo paramos intensyvumo, nurodyto Taisyklių 21 punkte, projekto įgyvendinimo ir visu kontrolės laikotarpiu perdirbs tik sertifikuotą ekologišką žaliavą.

VIII SKYRIUS

PARAMOS DYDIS IR INTENSIVUMAS

16. Suteikiamos paramos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be PVM, pareiškėjo (juridinio asmens) dydį ir perdirbto galutinio produkto priskyrimą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedui.

17. Didžiausioji paramos suma:

17.1. labai mažoms įmonėms ir mažoms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme – 3 000 000 Eur (trys milijonai eurų) vienam projektui ir 2014–2020 metų laikotarpiui;

17.2. vidutinėms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir didesnėms nei vidutinėms įmonėms – 4 000 000 Eur (keturi milijonai eurų) vienam projektui ir 2014–2020 metų laikotarpiui;

17.3. įmonėms, kurios žemės ūkio produktų perdirbimo metu pagamina galutinį produktą, nepatenkantį į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedą, tačiau skirtą maistui ir (arba)

pašarams, taikomos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento nuostatos – 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų).

18. Nustatant įmonės statusą, naujoms pripažintoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), kurios visi nariai užsiima žemės ūkio veikla, turinčioms ne mažesnę kaip 6 mėnesių veiklos patirtį žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veikloje, bus imami jų antrųjų ir vėlesnių veiklos metų (po investicijų įvykdymo) prognozuojamo darbuotojų skaičiaus bei partnerių ir (ar) narių, užsiimsiančių joje nuolatine veikla ir gausiančių iš jos finansinės naudos, ir prognozuojamos veiklos rezultatų (iš jų metinės apyvartos ir metinio balanso) ataskaitos duomenys.

19. Įmonės statusas nustatomas pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją.

20. Paramos intensyvumas – 40 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių statuso neatitinkančioms įmonėms – 20 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

21. Paramos intensyvumas pareiškėjams, gaminantiems ekologiškus žemės ūkio produktus – 50 proc. (kai po projekto įgyvendinimo visu kontrolės laikotarpiu įsipareigojama perdirbti tik sertifikuotą ekologišką žaliavą) (išskyrus atvejus kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo) tinkamų finansuoti išlaidų. Paramos intensyvumas labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių statuso neatitinkančioms įmonėms, gaminančioms ekologiškus žemės ūkio produktus (kai po projekto įgyvendinimo visu kontrolės laikotarpiu įsipareigojama perdirbti tik sertifikuotą ekologišką žaliavą) (išskyrus atvejus kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo) – 30 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

22. Įmonėms partnerėms ir (arba) susijusioms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, didžiausia bendra paramos suma negali viršyti vienam paramos gavėjui Taisyklių 17 punkte 2014–2020 metų laikotarpiu nustatytos didžiausios paramos sumos. Jei viena iš partnerių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2014–2020 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

23. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną projektą, kuris įgyvendinamas tik pagal vieną iš Taisyklių 9.1–9.5 papunkčiuose nurodytas remiamas veiklas.

24. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis.

25. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

26. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos lėšų suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklėse nustatytų dydžių.

IX SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

27. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 36 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-268](#), 2018-04-26, paskelbta TAR 2018-04-26, i. k. 2018-06661

28. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, verslo plane nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas bus įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomos būdu, projekto įgyvendinimo trukmė gali būti iki 60 mėnesių (iki 5 metų) nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.

29. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 69 punkte nurodyti veiksmai.

30. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

31. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

31.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

31.2. verslo plane suplanuotos, realios, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;

31.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąrašė pagal šių Taisyklių 32 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose;

31.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

31.5. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

31.6. išperkamoji (finansinė) nuoma įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Įsigyjamo turto dalis pagal finansinės išperkamosios nuomos sutartį, neapmokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

32. Tinkamų išlaidų kategorijos:

32.1. nekilnojamojo turto statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto išlaidos;

32.2. naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant techniką) pirkimo arba išperkamosios, finansinės nuomos išlaidos, neviršijančios šio turto rinkos vertės;

32.3. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“;

33. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pagal remiamos veiklos sektorius:

33.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

33.1.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.1.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

33.1.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.1.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.1.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.1.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;

33.1.2.2. plovimo;

33.1.2.3. šaldymo;

33.1.2.4. perdirbimo;

33.1.2.5. speciali vaisių, uogų, daržovių, grybų ir jų produktų transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);

33.1.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

33.1.2.7. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.1.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta išsityjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.1.3. bendrosios (tame tarpe viešinimo) išlaidos;

33.2. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

33.2.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.2.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

33.2.1.2. grūdų džiovyklų ir saugyklų pirminiam žaliavos apdorojimui bei ilgalaikiam laikymui;

33.2.1.3. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.2.1.4. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.2.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.2.2.1. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros;

33.2.2.2. augalininkystės produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

33.2.2.3. speciali augalininkystės produktų transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);

33.2.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

33.2.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.2.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta išsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.2.3. bendrosios (tame tarpe viešinimo) išlaidos;

33.3. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

33.3.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.3.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

33.3.1.2. atliekų ir nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.3.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.3.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.3.2.1. mėsos perdirbimo;

33.3.2.2. rūšiavimo ir pakavimo;

33.3.2.3. šaldymo;

33.3.2.4. perdirbimo;

33.3.2.5. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);

33.3.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

33.3.2.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.3.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta išsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.3.3. bendrosios (tame tarpe viešinimo) išlaidos;

33.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

33.4.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.4.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

33.4.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.4.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.4.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.4.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;

33.4.2.2. plovimo;

33.4.2.3. šaldymo;

33.4.2.4. perdirbimo;

33.4.2.5. speciali transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);

33.4.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

33.4.2.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.4.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.4.3. bendrosios (tame tarpe viešinimo) išlaidos;

33.5. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo sektoriuje:

33.5.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.5.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

33.5.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.5.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.5.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.5.2.1. šaldymo;

33.5.2.2. perdirbimo;

33.5.2.3. speciali gyvūninės kilmės atliekų ir produktų transportavimo;

33.5.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

33.5.2.5. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.5.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.5.3. bendrosios (tame tarpe viešinimo) išlaidos.

33.6. pieno perdirbimo ir (arba) rinkodaros sektoriuje:

33.6.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

33.6.1.1. statinių (gamybos ir pramonės paskirties pastatų ir (arba) inžinerinių statinių)

33.6.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

33.6.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

33.6.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

33.6.2.1. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros;

33.6.2.2. pieno ir pieno produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

33.6.2.3. speciali pieno ir pieno produktų transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo kitų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);

33.6.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

33.6.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

33.6.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

33.6.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

34. Netinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 33 punkte;

34.2. trumpalaikis turtas;

34.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai yra nustatyti įkainiai;

34.4. išlaidos, viršijančios Ministerijos 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus įkainius, finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus įkainius ir neviršija vidutinės rinkos kainos, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą. Nesant teisės akto, nustatančio Programos didžiausiuosius galimus įkainius, pareiškėjas, įsigydamas investiciją, turi vadovautis Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“;

34.5. išlaidos, susijusios su išperkamosios (finansinės) nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

34.6. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

35. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybe įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

36. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede ir skelbiamos Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

37. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

38. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

39. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, šie dokumentai taip pat gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

40. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

42. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

43. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

44. Atrankos kriterijai:

44.1. Pareiškėjo dydis:

44.1.1. pareiškėjas yra labai maža arba maža įmonė – suteikiama 20 balų;

44.1.2. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiama 10 balų;

44.2. Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:

44.2.1. virš 1 iki 2 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

44.2.2. virš 2 iki 3 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

44.2.3. virš 3 iki 4 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

44.2.4. virš 4 iki 5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

44.2.5. virš 5 iki 6 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

44.2.6. virš 6 iki 7 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 6 balai;

44.2.7. virš 7 iki 8 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 7 balai;

44.2.8. virš 8 iki 9 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 8 balai;

44.2.9. virš 9 iki 10 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 9 balai;

44.2.10. virš 10 procentinių punktų – suteikiama 10 balų.

44.3. Projekte numatytų įsigyti įrenginių, mechanizmų, technikos vertės dalis visame projekte:

44.3.1. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra virš 60 proc. – suteikiama 10 balų;

44.3.2. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra nuo 40 proc. iki 60 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai.

44.4. Pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas:

44.4.1. daugiau negu 5 metus – suteikiami 5 balai;

44.4.2. nuo 2 iki 5 metų – suteikiami 3 balai.

44.5. Įgyvendinus projektą, bus padidintas ir kontrolės laikotarpyje išlaikytas nuolatinis vidutinis metinis darbuotojų skaičius:

44.5.1. nuo 5 proc. iki 10 proc. įskaitytinai – suteikiama 15 balų;

44.5.2. virš 10 proc. – suteikiama 20 balų;

44.6. Projekte diegiamos inovacijos – suteikiama 10 balų (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“).

44.7. Ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas:

kai ūkio subjekto vidinė grąžos norma yra nuo 5 iki 20 proc. – suteikiama 10 balų.

44.8. Projektas planuojamas įgyvendinti kaimo vietovėje (iki 6000 gyventojų)– suteikiama 10 balų.

44.9. Gaminantiems arba planuojantiems (po projekto įgyvendinimo) gaminti ekologiškus žemės ūkio produktus, kai po projekto įgyvendinimo projekto kontrolės laikotarpiu 50 ir daugiau procentų ūkio subjekto pardavimo pajamų sudaro sertifikuotos ekologiškos produkcijos pardavimai – suteikiami 5 balai.

44¹. Atrankos kriterijai paraiškoms, pateiktoms nuo 2015 m. lapkričio 16 d. iki 2015 m. gruodžio 18 d.:

44¹.1. Pareiškėjo dydis:

44¹.1.1. pareiškėjas yra labai maža arba maža įmonė – suteikiama 15 balų;

44¹.1.2. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiama 10 balų;

44¹.2. Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:

44¹.2.1. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 1 iki 2 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

44¹.2.2. didesnėms už vidutinės įmonės virš 0,5 iki 1 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

44¹.2.3. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 2 iki 3 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

44¹.2.4. didesnėms už vidutinės įmonės virš 1 iki 1,5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

44¹.2.5. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 3 iki 4 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

44¹.2.6. didesnėms už vidutinės įmonės virš 1,5 iki 2 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

44¹.2.7. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 4 iki 5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

44¹.2.8. didesnėms už vidutinės įmonės virš 2 iki 2,5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

44¹.2.9. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 5 iki 6 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

44¹.2.10. didesnėms už vidutinės įmonės virš 2,5 iki 3 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

44¹.2.11. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 6 iki 7 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 6 balai;

44¹.2.12. didesnėms už vidutinės įmonės virš 3 iki 3,5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 6 balai;

44¹.2.13. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 7 iki 8 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 7 balai;

44¹.2.14. didesnėms už vidutinės įmonės virš 3,5 iki 4 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 7 balai;

44¹.2.15. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 8 iki 9 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 8 balai;

44¹.2.16. didesnėms už vidutinės įmonės virš 4 iki 4,5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 8 balai;

44¹.2.17. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 9 iki 10 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 9 balai;

44¹.2.18. didesnėms už vidutinės įmonės virš 4,5 iki 5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 9 balai;

44¹.2.19. labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms virš 10 procentinių punktų – suteikiama 10 balų;

44¹.2.20. didesnėms už vidutinės įmonės virš 5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiama 10 balų.

44¹.3. Projekte numatytų įsigyti įrenginių, mechanizmų, technikos vertės dalis visame projekte:

44¹.3.1. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra virš 60 proc. – suteikiama 10 balų;

44¹.3.2. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra nuo 40 proc. iki 60 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai.

44¹.4. Pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas:

44¹.4.1. iki paraiškos pateikimo nepertraukiamai daugiau negu 5 metus – suteikiami 5 balai;

44¹.4.2. iki paraiškos pateikimo nepertraukiamai nuo 2 iki 5 metų – suteikiami 3 balai.

44¹.5. Įgyvendinus projektą, bus padidintas ir kontrolės laikotarpyje išlaikytas nuolatinis vidutinis metinis darbuotojų skaičius:

44¹.5.1. nuo 1 proc. iki 5 proc. įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

44¹.5.2. virš 5 proc. – suteikiama 15 balų.

44¹.6. Projekte diegiamos inovacijos – suteikiamai 10 balų (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“).

44¹.7. Ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas, kai ūkio subjekto vidinė grąžos norma yra nuo 5 iki 20 proc. – suteikiama 10 balų.

44¹.8. Projektas visa apimtimi planuojamas įgyvendinti kaimo vietovėje (iki 6000 gyventojų) – suteikiami 5 balai.

44¹.9. Gaminantiems arba planuojantiems (po projekto įgyvendinimo) gaminti ekologiškus žemės ūkio produktus, kai po projekto įgyvendinimo projekto kontrolės laikotarpiu 50 ir daugiau

procentų ūkio subjekto pardavimo pajamų sudaro sertifikuotos ekologiškos produkcijos pardavimai – suteikiami 5 balai.

44¹.10. Pareiškėjas užsiima žemės ūkio produktų gamyba (kai pareiškėjas žemės ūkio kooperatyvas – kooperatyvas arba kooperatyvo nariai užsiima žemės ūkio produktų gamyba) ir perdirba savo valdoje (kai pareiškėjas žemės ūkio kooperatyvas – kooperatyvo arba kooperatyvo narių valdose) užaugintą produkciją ir (arba) užsiima jų rinkodara – suteikiama 10 balų.

44¹.11. Pareiškėjo – žemės ūkio kooperatyvo – narių skaičius:

44¹.11.1. žemės ūkio kooperatyvo narių skaičius yra daugiau kaip 50 iki 100 įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

44¹.11.2. žemės ūkio kooperatyvo narių skaičius yra daugiau kaip 100 – suteikiami 5 balai.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

45. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 35 privalomieji balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

46. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai paramos paraiškos surenka vienodą atrankos balų skaičių, bet joms finansuoti lėšų nepakanka, turi būti atliekamas papildomas šių paramos paraiškų atrankos vertinimas, reitinguojant pareiškėjus:

46.1. pagal pareiškėjus, kurie yra negavę EB investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą;

46.2. pagal prašomą mažesnę paramos intensyvumą projektui;

46.3. pagal mažiausią prašomą paramos sumą. Jei atlikus papildomą paramos paraiškų atrankos pirmumo vertinimą, tinkamų finansuoti paramos paraiškų prašoma paramos suma viršija žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą skirti priemonės veiklos srities paramos sumą, atliekami Administravimo taisyklių 60 punkte nurodyti veiksmai.

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

47. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

48. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų ir (arba) nefinansuotinų projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

49. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

50. Gavusi sprendimą iš Ministerijos suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

51. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIII SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

52. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių (pastatų) statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą.

53. Mokėjimo prašymus kartu su reikiamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Taip pat šie dokumentai gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS.

54. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jų priedai nepriimami.

55. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku, paramos sutartyje numatytais terminais, asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

56. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, mokėjimo prašymas užregistruojamas, tačiau pareiškėjas raštu turi Agentūrai paaiškinti priežastis ir pateikti pateisinamus dokumentus, kuriuose pagrindžiamos vėlavimo priežastys. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

57. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos objektus tarp paramos dalių, jis iki atitinkamo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių ir gauti Agentūros sutikimą.

58. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

59. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

60. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

61. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

62. Paramos gavėjas gali pateikti:

62.1. iki 4 mokėjimo prašymų;

62.2. iki 6 mokėjimo prašymų, kai projekto vertė yra didesnė kaip 400 tūkst. Eur (be PVM) ir (arba) projekte numatyta įgyvendinti naujų gamybinių statinių (pastatų) statybą arba esamų rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus;

62.3. iki 10 mokėjimo prašymų, kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra iki 60 mėnesių ir pareiškėjas paramos paraiškoje ir verslo plane nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas bus įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomos būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-37](#), 2017-01-17, paskelbta TAR 2017-01-17, i. k. 2017-01013

63. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

64. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

65. Paramos gavėjui netinkamai įgyvendinant (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

66. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

67. Pagal priemonės veiklos sritį visos paramos susigrąžinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos. Tokiu atveju paramos gavėjas netenka teisės dalyvauti pagal priemonę ištikus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

69. Šios Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

70. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

71. Pasikeitus šioms Taisyklėms nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

Priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-839](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-13, i. k. 2015-17994

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 3D-416 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2015 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-37](#), 2017-01-17, paskelbta TAR 2017-01-17, i. k. 2017-01013

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 3D-416 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2015 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-268](#), 2018-04-26, paskelbta TAR 2018-04-26, i. k. 2018-06661

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 3D-416 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2015 metų, patvirtinimo“ pakeitimo